

Het heiligenboek

Adalbert van Praag *Tom Zwaenepoel*

Wie gelooft, moet grenzen overschrijden. Wie zich gelovig noemt, mag zich niet opsluiten in een kleine omgeving, maar moet 'de andere' opzoeken. Hij moet de Blijde Boodschap in al haar facetten verkondigen en in woord en daad getuigen van de vreugde van het evangelie. In de zevende, achtste en negende eeuw openen figuren zoals Hubertus van Luik, Willibrordus, Bonifatius van Mainz of Ansgarius grenzen: in de Ardennen, Friesland, Duitsland, Denemarken, Zweden, Hongarije.

Ook Adalbert van Praag is een van de 'apostelen' die de eerste bouwstenen van het prestigieuze huis 'Europa' leggen. VojtĚch wordt in 956 geboren in Libesice, in Oost-Bohemië, als zoon van een Boheemse vorst. Zijn moeder is verwant met de Duitse koning Hendrik I. Vanaf 972 studeert hij tien jaar onder Adalbert van Magdeburg in de domschool in Magdeburg. VojtĚch, die na de dood van Adalbert zijn naam overneemt, wordt in 981 in Praag tot priester gewijd. Twee jaar later wordt hij als eerste Tsjech bisschop van Praag. Hij strijdt tegen heidense gebruiken en de handel in christelijke slaven. Als blijkt dat zijn hervormingen voor de clerus niet kunnen worden doorgezet, legt hij in 988 zijn

ambt neer, vlucht naar Rome en wordt benedictijner monnik. Samen met twaalf monniken keert Adalbert in 992 terug naar Praag, waar hij het klooster Brevnov sticht. Vanuit dat religieus-culturele centrum onderneemt hij missiezendingen naar Hongarije en Polen, waar hij aartsbisschop van Gnesen (het huidige Gniezno) wordt. Opnieuw leiden zijn strenge eisen voor geestelijken en volk tot weerstand en vlucht, ditmaal naar een Romeins klooster (994), maar gehoorzaamheid tegenover paus en keizer dwingt hem tot terugkeer. In de buurt van Danzig wordt hij door heidense priesters neergeslagen en met lansen doorboord (997). Een adelaar zou zijn lichaam hebben bewaakt tot hij in Gnesen in de dom begraven kan worden (opgetrokken omstreeks 1000).

Vermoedelijk is Adalbert niet opgewassen tegen de chaotische toestanden in Praag en klasseert hij zijn opdracht te voorbarig als 'mislukt'. Ook een meer ervaren en minder gevoelige bisschop zou daar moeilijkheden hebben gehad. Hij trekt zich echter niet terug in een klooster, maar wil veeleer zijn bescheiden krachten en groeiende capaciteiten bewijzen op het terrein, meer bepaald in de missie in het Oosten. Hij overwint zijn bedeesheid en

waagt zijn kans als missionaris-bisschop. In een schier uitzichtloos missioneringsgebied (Polen), waar hij zonder spectaculaire successen uiteindelijk de dood van een martelaar sterft, vertrouwt hij slechts op God.

Deze bisschop berust niet in moeilijke situaties en gaat niet ten onder in identiteitscrisissen, zoals men vandaag vlug zou zeggen. Zijn innerlijke stem zegt: „Geef niet op, blijf doorzetten, ook als veel of (bijna) alles tegenvalt, want het echte resultaat zie je pas vanaf een afstand, aan het einde van de lange weg die je hebt afgelegd.” Dat Adalbert ondanks zijn tegenslagen en mislukkingen toch zijn stempel op het christelijke leven in Polen en in heel Midden-Europa heeft gedrukt, bewijst niet enkel zijn eretitel 'apostel van Pruisen'. Met zijn leven en dood legde hij ook het fundament van de Europese identiteit en eenheid. In zijn homilie tijdens een mis in Gniezno ging paus Johannes-Paulus II uitvoerig in op dat aspect. Onder meer zei de Poolse pontifex: „Hoe kan men een 'gemeenschappelijk' huis voor heel Europa bouwen, als het niet wordt opgericht met de bouwstenen van het geweten van de mensen? Voor de verwezenlijking van dat bouwwerk zette Adalbert zich

in. Voor die toekomst offerde hij zijn leven. Vandaag herinnert hij ons eraan dat een nieuwe samenleving niet gebouwd kan worden zonder de vernieuwde mens. Hij is de meest stabiele grondslag van de samenleving.”

In de schilderkunst wordt de heilige Adalbert van Praag afgebeeld als bisschop met hoofd in de hand. Zijn attributen zijn een staf, een boek, een roeispaan en een adelaar. Hij geldt als patroonheilige van Bohemen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

30 september, 23.35 uur, één. *Salmon Fishing in the Yemen*, hartverwarmende Britse komedie uit 2011. Een Britse overheidswetenschapper (Ewan McGregor) krijgt van een sympathieke sjeik de ogenschijnlijk onmogelijke taak zalm te introduceren in de hooglanden van Jemen.

1 oktober, 22.35 uur, Canvas. *Simon och ekarna* (Simon en de eiken), Zweeds oorlogsdrama uit 2011. De leergierige Simon voelt zich steeds minder thuis in het arbeidersmilieu waarin hij opgroeit, ondanks de liefde van zijn ouders. Hij heeft sterk het gevoel dat hij anders is. In het middelbaar leert hij Isak kennen, zoon van rijke joodse vluchtelingen uit Duitsland. Dan doet Simon een onthutsende ontdekking over zijn eigen verleden.

2 oktober, 20.10 uur, Canvas. In *Wanderlust* praat filosofe Alicja Gescinska met benedictijn Laurence Freeman (65). Op de naamdag van Sint-Benedictus neemt die Gescinska mee naar het zusterklooster in Turvey en leert haar mediteren.

De vrome kudde

Schat *Ingezonden door Josée De Wachter*

Helen en Dirk hebben een wat heet dynamisch huwelijk, dat wil zeggen: getrouwd, maar veel ruzie. Op een dag wordt er weer eens fors gekibbeld aan tafel, waarop dochter Hilde:

- Mama, waarom ben je eigenlijk met papa getrouwd?

Waarop Helen meteen haar man toesnauwt:

- Zie je wel, zelfs onze eigen dochter begrijpt het niet.

Schat *Ingezonden door Josée De Wachter*

Patrick en Linda zitten liefkozend op de bank wanneer de telefoon gaat. Linda neemt op. Wanneer ze neerlegt, vraagt Patrick:

- Wie was dat?

- Mijn man. Hij zei dat hij wat later thuiskomt omdat hij met jou aan het biljarten is.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

gokgelegenheid grote ramp	mannetjesbij pech	tijdsverloop doetje	geheim-schrift	afrastering eerlijk
entstof keg		3	deel v.e. huis jong dier	1
	livrei- bediende ik	uitroep van pijn gave aan een god		gehalte
ont- kenning land in Azië	7		rondhout reclamant	
			6	kleur
bierkan	teleur- stelling aarden vaas		over- kleed	8
		5	muur- schildering pers. vnv.	
bevlieging griezel			strip- figuur	2
			4	haren- wisseling

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplissing van deze puzzel:
Deadline